

26.3.2025

Vanhusasiavaltuutettu ja Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry ehdottavat seuraavia lakimuutoksia kuntien ja hyvinvointialueiden vanhusneuvostojen edustuksellisuuden ja toimintaedellytysten parantamiseksi.

Muutosehdotus koskee seuraavia lakeja:

- Kuntalaki (410/2015) 27 §
- Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 32 §
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain muuttamisesta (980/2012) 11 §

KUNTALAKI (410/2015) <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150410>

Ehdotus voimassa olevan kuntalain 27 §:n muuttamiseksi (violetilla fontilla)

Nykyinen lakiteksti:

27 § Vanhusneuvosto

Ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Vanhusneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen.

Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Ehdotus muutokseksi:

27 § Ikäneuvosto

Ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava **ikäneuvosto** ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. **Ikäneuvosto** voi olla useamman kunnan yhteinen. **Ikääntyneillä ihmisillä sekä heitä edustavilla järjestöillä tulee olla ikäneuvostossa riittävä edustus.**

Ikäneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Ikäneuvoston edustajalla tulee olla puhe- ja läsnäolo-oikeus ikääntyneiden ihmisten aseman ja oikeuksien kannalta keskeisiin lautakuntiin ja jaostoihin sekä valtuuston kokouksiin.

LAKI HYVINVOINTIALUEESTA (611/2021)

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2021/20210611>

Ehdotus voimassa olevan hyvinvointialuelain 32 §:n muuttamiseksi (violetilla fontilla)

Nykyinen lakiteksti:

32 § Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet

Aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallituksen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Ehdotus muutokseksi:

32 § Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet

Aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen **ikäneuvosto** sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallituksen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

LAKI IKÄÄNTYNEEN VÄESTÖN TOIMINTAKYVYN TUKEMISESTA SEKÄ IÄKKÄIDEN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA (980/2012)
[980/2012 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

Ehdotus voimassa olevan lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 11 §:n muuttamiseksi (violetilla fontilla)

Nykyinen lakiteksti:

11 § Vanhusneuvosto

Kunnan vanhusneuvostosta säädetään kuntalain (410/2015) 27 §:ssä. Kunnan vanhusneuvosto on otettava mukaan tämän lain 5 §:ssä tarkoitetun suunnitelman valmisteluun.

Hyvinvointialueen vanhusneuvostosta säädetään hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 32 §:ssä. Hyvinvointialueen vanhusneuvosto on otettava mukaan tämän lain 5 §:ssä tarkoitetun suunnitelman valmisteluun ja 6 §:ssä tarkoitettuun arviointiin.

Ehdotus muutokseksi:

11 § **ikäneuvosto**

Kunnan **ikäneuvostoista** säädetään kuntalain (410/2015) 27 §:ssä. Kunnan **ikäneuvosto** on otettava mukaan tämän lain 5 §:ssä tarkoitetun suunnitelman valmisteluun.

Hyvinvointialueen **ikäneuvostoista** säädetään hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 32 §:ssä. Hyvinvointialueen **ikäneuvosto** on otettava mukaan tämän lain 5 §:ssä tarkoitetun suunnitelman valmisteluun ja 6 §:ssä tarkoitettuun arviointiin.